

Naturvårdsverkets författningssamling

ISSN 1403-8234

Föreskrifter om ändring i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2002:18) om jakt och statens vilt;

NFS 2010:9

Utkom från trycket
den 22 juli 2010

beslutade den 23 juni 2010.

Med stöd av 10, 12, 15, 34, 38, 40 och 40 a §§ jaktförordningen (1987:905), samt 14 d § förordningen (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter föreskriver¹ Naturvårdsverket följande:

dels att 37–39 §§ upphör att gälla,

dels att 1, 3, 10, 11, 21, 27, 33, 34, 35, 36, 41 och 42 §§ och rubriken närmast före 33 § ska ha följande lydelse,

dels att det i föreskrifterna införs åtta nya paragrafer, 1 a, 21 a–b, 33 a–d samt 35 a §§ och nya rubriker närmast före 21 a och 21 b §§ med följande lydelse.

Naturvårdsverket upphäver även allmänna råd närmast efter 42 § samt inför nya allmänna råd till 33–33 b och 35–35 a §§ med följande lydelse.

1 § Begrepp och beteckningar som används i dessa föreskrifter har, om inte annat anges, samma betydelse som i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905). Motorfordon har i dessa föreskrifter samma betydelse som i lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner.

1 a § Rikspolisstyrelsen har utfärdat närmare föreskrifter om polismyndighetens organisation för och samordning av eftersök i Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (RPSFS 2010:6 FAP 226-1) om polismyndighetens medverkan vid eftersök av vilt som varit inblandat i en sammanstötning med motorfordon.

3 § Med hagelgevär avses i dessa föreskrifter slätborrade tvåhandsvapen som inte har vik- eller fällbar kolv eller kolv av teleskopisk typ, vilka är avsedda att läggas an mot axeln och är konstruerade för hagelpatroner.

En räfflad pipa avsedd för hagelgevär tillåten för jakt enligt 7 § förändrar inte vapnets karaktär så att det ska anses som ett kulgevär utan en sådan pipa anses vara en pipa till ett hagelgevär.

Med hagelpatron avses här en patron laddad med röksvagt krut och där hagel tillsammans med förladdningar och hylsa samt driv- och tändsats bildar en enhet, dock inte en patron som har sådan konstruktion att spridningen av hagelsvärmen, eller del av den, fördröjs och inte påbörjas vid eller omedelbart utanför gevärets mynning.

---

¹ Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37, Celex 398L0034), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG (EGT L 217, 5.8.1998, s. 18, Celex 398L0048).

10 § Flerpipiga kulgevär (oavsett system) samt enkelpipiga kulgevär med manuell repeter- (även pumprepeterande) och enskottsmekanism får användas vid jakt.

Kombinationsvapen som i en eller flera hagelpipor förses med instickspipa för kulpatron får användas vid jakt om instickspipan har samma längd som övriga pipor. Instickspipor till kombinationsvapen i kaliber 22 (5,6 mm) som inte har samma längd som övriga pipor eller som understiger kravet på piplängd i 9 § får användas vid jakt som bedrivs efter rödräv, grävling, mårddhund eller tvättbjörn under jord och vid jakt med ställande hund efter grävling, mårddhund och tvättbjörn.

11 §² Halvautomatiska kulgevär av civil typ, ursprungligt konstruerade och tillverkade för jakt, och som till konstruktion och utseende avser att efterlikna konventionella, manuellt omladdade kulgevär för jakt – förutom vad gäller omladdningsfunktionen – får användas vid jakt.

Halvautomatiska kulgevär som uppfyller kraven i första stycket och som har en magasinskapacitet om högst två patroner (samt kan laddas med ytterligare en patron i patronläget) får användas vid jakt efter varg, björn, lodjur, bäver, utter, skogshare, mård och fågel, förutsatt att de är avsedda för patroner i den klass som föreskrivs för respektive art enligt 16 §.

Vidare får halvautomatiska kulgevär som uppfyller kraven i första stycket användas vid jakt efter övriga arter under förutsättning att de har en magasinskapacitet om högst fem patroner (samt kan laddas med ytterligare en patron i patronläget), förutsatt att de är avsedda för patroner i den klass som föreskrivs för respektive art enligt 16 §.

21 Injektionsvapen eller andra anordningar som används för immobilisering av vilt får användas vid jakt i vilthägn, vid jakt på andra uppdrag av polis än eftersök, vid jakt på uppdrag av länsstyrelse och kommun samt vid jakt på uppdrag av viltforskningsprojekt.

Sådan jakt får endast bedrivas av den som genomgått utbildning enligt krav i Jordbruksverkets föreskrifter (LSFS 1986:31, Vb 11) om utbildning för innehav av injektionsvapen, vilket även innefattar avlagd jägarexamen för kulgevär avsedda för patroner i klass 1.

Följande gäller för jakt enligt första stycket:

1. En veterinär som har kunskap om immobilisering av vilt ska finnas tillgänglig och utan dröjsmål vid behov kunna ta sig till platsen för jakten.
2. Alla erforderliga åtgärder ska vidtas för uppletande och tillvaratagande av skjutna injektionspilar; inga injektionspilar ska således lämnas kvar i naturen.
3. Varje injektionspil ska märkas med tillståndshavarens initialer och pillöppnummer samt med varningstexten ”VARNING! TA INTE I KANYLEN. Kan innehålla gift. Ring (eget tel. nr) eller polisen (polisens tel. nr)”.
4. Utöver de krav som följer av 33 § dessa föreskrifter ska en för uppspårning av vilt lämplig hund medföras under jakten.
5. Djur som förolyckas under jakten ska obduceras av veterinär, varvid histologiskt material i formalin och en beskrivning av händelseförloppet samt utförlig obduktionsrapport snarast ska skickas till Enheten för patologi och viltsjukdomar, Viltsektionen vid Statens veterinärmedicinska anstalt.

² Andra och tredje stycket i tidigare 11§ har utgått.

21 a § Trots förbudet i 14 b § 1 förordningen (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter får ammunition innehållande blyhagel användas av tävlingslicenserade skyttar som ska representera Sverige vid tävling i de internationella skyttegrenarna skeet, trap och dubbeltrap. Detta undantag gäller såväl övning som tävling.

Vapen vid eftersök

21 b § Vid eftersök på polismyndighetens uppdrag i enlighet med 40 § andra stycket jaktförordningen (1987:905) eller när en kontaktperson enligt Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (RPSFS 2010:6 FAP 226-1) om polismyndighetens medverkan vid eftersök av vilt som varit inblandat i en sammanstötning med motorfordon gör ett platsbesök, får dels enkelpipiga hagelgevär laddade med en projektil enligt 7 § dessa föreskrifter, dels kombinationsvapen i kaliber 12, 16 och 20 laddade med patroner i kaliber 12, 16 och 20 försedda med en projektil (kula) avsedd för varje kaliber användas för vildsvin, dovhjort, mufflonfår, älg, kronhjort, rådjur, björn, varg och järv. Med kombinationsvapen avses i dessa föreskrifter ett gevär med både hagelpipa och kulpipa.

27 § Tillsyn och vittjning av fångstredskap avsedda för levandefångst ska ske enligt följande:

1. Nät³ ska stå under ständig tillsyn och vittjas omgående efter det att fångst skett.
2. Annat fångstredskap än nät, avsett för fångst av fågel, ska vittjas minst en gång per dygn. En vittjning ska alltid ske på kvällen.
3. Annat fångstredskap än nät, avsett för fångst av däggdjur, ska vittjas minst en gång per dygn. En vittjning ska dock alltid ske på morgonen. Om fångsten avser vildsvin, iller, mink, hermelin, vessla, råttor, sorkar eller möss ska vittjningen ske minst två gånger per dygn, morgon och kväll.
4. Fotsnara för rödräv ska vittjas minst två gånger per dygn, morgon (senast vid gryningen) och kväll.

Eftersök m.m.

33 § Som följer av 40 § andra stycket och 33 § jaktförordningen (1987:905) får eftersök ske på uppdrag av berörd polismyndighet om björn, varg, järv, lo, myskoxe, älg, hjort, rådjur, vildsvin, mufflonfår, fjällräv, utter, val, örn, fiskgjuse, bivråk, tornuggla, hökuggla, berguv, fjälluggla, lappuggla, slaguggla, rördrom, lunnefågel, salskrake, svarthalsad dopping, skärfläcka, gråspett, vitryggig hackspett, mellanspett, kungsfiskare, blåkråka, härfågel, sommargylling, fjällgås, skräntärna, svarttärna, stork, glada, falk eller kärnhök varit inblandad i en sammanstötning med ett motorfordon.

Av 40 § andra och tredje styckena jaktförordningen följer att eftersök enligt första stycket får genomföras endast av polismyndighet eller av person eller personer som har utsetts av berörd polismyndighet. Av 40 § tredje stycket jaktförordningen följer att Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om annat

³ Med nät avses textilnät eller liknande med syfte att snärja in fångade djur dock inte slag nät (typgodkänt fångstredskap L 17) för fångst av bland annat duvhök.

än polismyndighetens medverkan vid eftersök av sådan art som avses i första stycket.

Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (RPSFS 2010:6 FAP 226-1) om polismyndighetens medverkan vid eftersök av vilt som varit inblandat i en sammanstötning med motorfordon innehåller bestämmelser om när ett eftersök ska anses vara avslutat.

Allmänt råd till 33 §

Ett eftersök bör av djurskyddsskäl avslutas exempelvis när ett eftersöksekipage, efter att ha följt spåret en viss tid eller en viss sträcka, konstaterar att allt talar för att djuret inte är allvarligt skadat. En faktor som kan vägas in vid bedömningen av om ett eftersök bör avslutas är om djurets flykt inte avviker från dess naturliga beteende. Om eftersöket inte leder framåt trots omfattande insatser bör det avslutas även i fall där djuret bedöms skadat. I sådant fall bör som regel ett nytt eftersöksekipage utses och ett eftersök inledas varvid det bör övervägas om hund eller hundar med andra egenskaper än de tidigare ska användas.

33 a § Eftersök ska genomföras av eftersöksekipage eller eftersökspatrull. Eftersök av varg eller björn ska genomföras av eftersökspatrull.

Eftersöksekipage och eftersökspatrull har samma betydelse som i 16 § Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (RPSFS 2010:6 FAP 226-1) om polismyndighetens medverkan vid eftersök av vilt som varit inblandat i en sammanstötning med motorfordon.

En eftersöksjägare eller en kontaktperson enligt Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om polismyndighetens medverkan vid eftersök av vilt som varit inblandat i en sammanstötning med motorfordon ska ha godkänd svensk jägarexamen enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2005:4) om jägarexamen och rätt att inneha kulgevär klass 1 enligt 9 och 16 §§ dessa föreskrifter. Eftersöksjägaren eller kontaktpersonen ska även ha genomgått utbildning om eftersök vid viltolycka i anslutning till väg enligt Nationella Viltolycksrådets riktlinjer. För eftersök av björn, varg, järv eller lo ska eftersöksjägaren därutöver ha genomgått särskild utbildning enligt Nationella Viltolycksrådets riktlinjer för jakt efter eller eftersök av stora rovdjur.

Allmänt råd till 33 a §

Särskild utbildning för jakt efter eller eftersök av stora rovdjur kan exempelvis vara av jägarorganisation anordnad utbildning. Utbildningen bör omfatta minst 16 teoretiska timmar innefattande bland annat jaktlagstiftning. Utbildningen bör ge deltagarna sådana kunskaper att de kan utöva sitt uppdrag som eftersöksjägare.

33 b § En hund som ingår i ett eftersöksekipage ska vara särskilt tränad för ändamålet och ska ha dokumenterade särskilt goda egenskaper att följa en skadad individ av den art eftersöket avser.

Allmänt råd till 33 b §

En hund bör anses ha visat sådana egenskaper om den har genomgått utbildning och godkänts enligt Nationella Viltolycksrådets riktlinjer.

33 c § Varje eftersöksjägare ska vid utförandet av sitt uppdrag bära väst försedd med reflex, länsbokstav och identifikationsnummer på ryggen samt huvudbonad. Utrustningen tillhandahålls av polismyndigheten och ytterligare bestämmelser om hur sådan utrustning mer i detalj ska utformas finns i Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (RPSFS 2010:6 FAP 226-1) om polismyndighetens medverkan vid eftersök av vilt som varit inblandat i en sammanstötning med motorfordon.

Anställda hos kommun eller länsstyrelse som utför eftersök på uppdrag av polismyndigheten får istället bära annan motsvarande utrustning.

33 d § Varje eftersöksjägare ska vid utförandet av sitt uppdrag kunna uppvisa en preliminär viltolycksrapport, av vilken ska framgå uppgifter om polismyndighetens beslut om eftersök, samt kunna styrka sin identitet.

34 § Har jakträttshavare eller viltvårdsområdesförening i enlighet med 34 § andra stycket jaktförordningen (1987:905) tilldelats djur, som under fredningstid varit inblandat i en sammanstötning med motorfordon och som i samband med eftersök anträffats dött eller avlivats, ska jakträttshavaren eller viltvårdsområdesföreningen svara för samtliga de åtgärder och kostnader som är förenade med att ta hand om djuret.

35 § Ersättning för polismyndighetens kostnader för att eftersöka eller på annat sätt spåra, döda eller omhänderta djur av sådan art som avses i 33 § jaktförordningen (1987:905) (vilt som tillfaller staten) och som inte ska ersättas enligt 35 a § ska lämnas enligt följande:

1. Per person och för varje påbörjad timme: 100 kr. Avser eftersöket björn ska motsvarande ersättning vara 200 kr.
2. Kontaktperson som inte själv ska genomföra eftersöket utan vidarebefordrar uppdraget erhåller 50 kr och ytterligare 100 kr om kontaktpersonen behöver göra ett platsbesök.
3. Tillägg för varje eftersökshund för varje påbörjad timme: 50 kr.
4. Tillägg för terrängfordon (även traktor) för varje påbörjad timme: 200 kr.
5. Tillägg för bil: motsvarande skattefri del av statlig bilersättning.

35 a § Ersättning för arbete enligt 33-33 b §§ dessa föreskrifter för eftersök enligt 40 § andra stycket jaktförordningen (1987:905) avseende vilt som varit inblandat i en sammanstötning med motorfordon ska lämnas per eftersök enligt följande:

1. För eftersök av björn, varg, järv och lo: 1 900 kr.
2. För eftersök av älg och vildsvin: 700 kr.
3. För eftersök avseende övriga arter: 400 kr.
4. För kontaktperson 50 kr per eftersök (så kallad grundersättning) och ytterligare 100 kr om kontaktpersonen behöver göra ett platsbesök (så kallad tilläggsersättning).
5. Tillägg för bil motsvarande skattefri del av statlig bilersättning om vägsträckan överstiger 50 km enkel väg.

Ersättning enligt första stycket utgår inte avseende eftersök som anställd hos kommun eller länsstyrelse utför i tjänsten.

För att ersättning för eftersök ska kunna utgå är det viktigt att det bekräftas att eftersöket gällt den art för vilken ersättning begärs, särskilt om uppgift om arten vid uppdragets lämnande varit osäker. En bekräftelse kan exempelvis ske genom besiktning i samband med att djuret dödas, genom säkring och dokumentation av spår eller på annat motsvarande sätt.

Om en kontaktperson får i uppdrag att genomföra eftersök kan ersättning i förekommande fall utgå med grundersättning, tilläggsersättning samt ersättning för eftersöket.

36 § Älg eller hjort som anträffats död eller avlivats under fredningstid vid eftersök som genomförts enligt 40 § andra stycket jaktförordningen (1987:905) och som inte tillfaller jakträttshavaren eller viltvårdsområdesföreningen i enlighet med 34 § andra och tredje styckena jaktförordningen (1987:905), ska tas omhand enligt följande:

1. Jakträttshavaren eller viltområdesföreningen på den plats där djuret anträffades dött eller avlivades får behålla djuret.
2. Anträffas djuret dött eller avlivas på väg som utgör gräns mellan två jaktområden och disponerar berörda jakträttshavare gemensamt jakträtten på vägen, ska de i samråd dela djuret.
3. Anträffas djuret dött eller avlivas på gräns mellan två jaktområden, som inte är sådan väg som avses under punkt 2, ska jakträttshavarna i samråd dela djuret.
4. Om djuret inte kan tas omhand enligt punkterna 1–3 får polismyndigheten besluta att djuret ska destrueras eller tas omhand på annat lämpligt sätt.

41 § För att möjliggöra köttbesiktning av djur som tillfaller staten enligt 37 § ska inre röda organ (hjärta, lever, lungor, mjälte och njurar) samt huvudet om möjligt sitta kvar i kroppen. I annat fall ska de bifogas kroppen och vara märkta så att identiteten mellan kroppen och organen är säkerställd.

42 § Djur eller djurdel från djur som anträffats dött eller avlivats under fredningstid vid eftersök som genomförts enligt 40 § andra stycket jaktförordningen (1987:905) och som inte tillfaller jakträttshavaren eller viltvårdsområdesföreningen i enlighet med 34 § jaktförordningen (1987:905) ska tas omhand enligt följande om inte annat följer av 36 § dessa föreskrifter:

1. Varg, björn, järv eller lo ska tas omhand av polismyndigheten och snarast överlämnas till Statens veterinärmedicinska anstalt.
2. Övriga arter enligt 33 § första stycket jaktförordningen (1987:905) ska tas omhand av polismyndigheten och snarast överlämnas till Naturhistoriska riksmuseet.
3. Om djuret eller djurdelen behövs för utredning om eventuellt brott, eller misstanke om sjukdom, ska polismyndigheten i stället överlämna djuret eller djurdelen till Statens veterinärmedicinska anstalt.
4. Om polismyndigheten bedömer att djuret är i så dåligt skick att det inte är lämpligt att överlämna det till Statens veterinärmedicinska anstalt eller Naturhistoriska riksmuseet får polismyndigheten besluta att destruera djuret på lämpligt sätt.

Mottagare av djur eller djurdel som tillfaller staten får besluta hur materialet ska disponeras för att tillgodose i 25 § jaktlagen (1987:259) föreskrivet ändamål för överlämnandet.

Levande fåglar som tillfaller staten och som enligt av ansvarig myndighet utsedd veterinär ska vårdas och rehabiliteras ska överlämnas till närmaste godkända inrättning för detta, enligt förteckning förord av Naturvårdsverket.

I fråga om levande däggdjur som tillfaller staten och fåglar som tillfaller staten och som inte kan frisläppas efter vård och rehabilitering, beslutar Naturvårdsverket i det enskilda fallet.

Dessa föreskrifter träder i kraft två veckor efter att de utkom från tryck.

Den som vid föreskrifternas ikraftträdande har tillstånd att inneha ett halvautomatiskt kulgevär för jaktändamål får även efter ikraftträdandet fortsätta att använda det för jakt, under förutsättning att det uppfyller kraven enligt 11 § i äldre föreskrifter.

Krav på utbildning enligt 33 a § tredje stycket träder ikraft 1 januari 2012 dock att krav på godkänt resultat på det teoretiska prov som ingår i jägarexamen träder i kraft först 1 januari 2014.

Krav på träning och dokumentation enligt 33 b § träder i kraft 1 januari 2012.

Naturvårdsverket

EVA SMITH

Christer Pettersson
(Viltförvaltningsenheten)

